

Matematici speciale
(tema 4)

13.03.2024

4. Fie H_1, H_2 o partiție a spațiului de selecție Ω și A un eveniment astfel încât $P(H_1) = 0.4$, $P(A|\overline{H_1}) = 0.2$ și $P(A|\overline{H_2}) = 0.7$. Să se calculeze $P(\overline{H_1})$, $P(H_2)$, $P(A|H_1)$ și $P(A)$.

$$P(H_1) = 0.4 \Rightarrow P(\overline{H_1}) = 1 - P(H_1) = 0.6$$

$$P(A|\overline{H_1}) = 0.2 \xrightarrow{\text{complementare}} P(A|H_1) = 0.7$$

$$P(A|\overline{H_2}) = 0.7 \xrightarrow{\quad\quad\quad} P(A|H_2) = 0.2$$

$$P(H_2) = 1 - P(H_1) = 0.6$$

$$P(A) = P(H_1) \cdot P(A|H_1) + P(H_2) \cdot P(A|H_2) = 0.4 \cdot 0.7 + 0.6 \cdot 0.2 = 0.28 + 0.12 = 0.4$$

$$P(H_1|A) = \frac{P(H_1) \cdot P(A|H_1)}{P(A)}$$

$$P(A \cap B) = P(B) \cdot P(A|B) \\ = P(A) \cdot P(B|A)$$

5. Setul de date de intrare pentru un program conține în proporție de 70% date de tipul I și în proporție de 30% date de tipul II. Intrările pot produce mesaje de atenționare în proporție de 20% (cele de tipul I), respectiv 10% (cele de tipul II). Dacă după rulare este afișat un mesaj de atenționare, care este probabilitatea ca el să fie cauzat de datele de intrare de tipul I?

$$P(H_1) = 0.7 \longrightarrow P(A|H_1) = 0.2$$

$$P(H_2) = 0.3 \longrightarrow P(A|H_2) = 0.1$$

A - ev. de a primi mesaj de atenționare

H_1 - ev. de a se produce eroare de tipul I

H_2 - - II - II

① $P(H_1|A) \longleftrightarrow$ cu formula lui Bayes

$$P(A) = P(H_1) \cdot P(A|H_1) + P(H_2) \cdot P(A|H_2) = 0.7 \cdot 0.2 + 0.3 \cdot 0.1 = 0.14 + 0.03 = 0.17$$

$$P(H_1|A) = \frac{P(H_1) \cdot P(A|H_1)}{P(A)} = \frac{0.7 \cdot 0.2}{0.17} = \frac{0.14}{0.17} \approx 0.82$$

6. Într-un sistem de comunicație digitală, biții transmiși sunt eronați din cauza zgomotului din canalul de transmitere și astfel sunt receptați eronat. Notăm cu E_b , evenimentul "s-a transmis bitul b ", $b = 0, 1$, și cu R_b , evenimentul "s-a receptat bitul b ", $b = 0, 1$. Știind că $P(R_0|E_0) = 0.7$, $P(R_1|E_1) = 0.8$ și că bitul 0 este transmis cu probabilitatea 0.6, să se calculeze probabilitatea să se transmită bitul 0, știind că s-a recepționat bitul 1.

$$P(R_0|E_0) = 0.7 \longrightarrow P(R_1|E_0) = 0.3$$

$$P(R_1|E_1) = 0.8 \longrightarrow P(R_0|E_1) = 0.2$$

$$P(E_0) = 0.6 \longrightarrow P(E_1) = 1 - P(E_0) = 0.4$$

$$P(E_0|R_1) = ?$$

$$P(E_0|R_1) = \frac{P(E_0) \cdot P(R_1|E_0)}{P(R_1)}$$

$$P(R_1) = P(E_0) \cdot P(R_1|E_0) + P(E_1) \cdot P(R_1|E_1) = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow P(E_0|R_1) = \frac{0.6 \cdot 0.3}{0.5} = \frac{0.18}{0.5} = 0.36$$

7. Un robot se mișcă într-un spațiu de lucru (de exemplu, o cameră). El are un senzor care poate măsura distanța până la orice obiect din preajmă. Pe baza informației primite de la senzor, sistemul de calcul încorporat calculează probabilitatea ca ușa camerei să fie deschisă. Notăm cu H evenimentul "ușa este deschisă", care are probabilitatea 0.6. Robotul primește informația de la senzor că o anumită distanță până în zona ușii este d , privită ca o observație asupra unei variabile aleatoare D . Din experiența robotului în spațiul de lucru, sistemul de calcul are stocată informația că $P(D = d|H) = 0.7$, respectiv $P(D = d|\bar{H}) = 0.1$. Să se calculeze probabilitatea ca ușa să fie deschisă știind că distanța măsurată este d .

$$P(H) = 0.6 \longrightarrow P(\bar{H}) = 1 - 0.6 = 0.4$$

$$P(b=d|H) = 0.7$$

$$P(b=d|\bar{H}) = 0.1$$

$$\textcircled{?} P(H|b=d) = \frac{P(H) \cdot P(b=d|H)}{P(b=d)} = ?$$

$$P(b=d) = P(H) \cdot P(b=d|H) + P(\bar{H}) \cdot P(b=d|\bar{H}) = 0.46$$

$$\Rightarrow P(H|b=d) = \frac{0.6 \cdot 0.7}{0.46} = 0.91$$

8. Monty Hall problem

Prezentăm acum una din cele mai cunoscute probleme din teorie probabilității, fiind legată de un concurs de televiziune din anii '70, Monty Hall: Într-un concurs televizat ți se oferă

posibilitatea alegerii dintre trei uși, în spatele unei aflându-se un automobil, iar în spatele celorlalte, capre. Tu alegi o ușă, să zicem nr.1, iar gazda emisiunii, care știe ce se află în spatele ușilor, deschide ușa numărul 2, în spatele căreia se află o capră. Apoi, te întreabă: "vrei să alegi ușa cu numărul 3?". Este în avantajul tău să schimbi alegerea inițială?

Pentru mai multe informații va invităm să citiți pagina Wikipedia dedicată acestui subiect.

H_i - ev. masina se află în spatele ușii i
 U_i - ev. se deschide ușa i după alegere

I alegem U_1 II deschide ușa 2

$$P(H_1 | U_2) \longrightarrow \text{păstrarea alegerii} = \frac{P(H_1) \cdot P(U_2 | H_1)}{P(U_2)} = \frac{1}{3}$$

$$P(H_3 | U_2) \longrightarrow \text{schimbarea alegerii} = \frac{P(H_3) \cdot P(U_2 | H_3)}{P(U_2)} = \frac{2}{3}$$

$$P(U_2) = P(H_1) \cdot P(U_2 | H_1) + P(H_2) \cdot P(U_2 | H_2) + P(H_3) \cdot P(U_2 | H_3) = \frac{1}{2}$$

$\Rightarrow$ mai bine schimbă alegerea